

Pomhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dělal,
Strowja če
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoju mōceny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njeh oī khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel

→ Sserbske nјedželske lopjeno. ←

Wudawa ho kózdu žobotu w Smolerjez knihiczhchčeřni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétmu pschedplatu 40 np. dostacž.

Eraudi.

Jap. ř. 1, 15—26.

Njelicžomne kwětki ſakczéja našto a ſažo ſańdu, bjes teho, so by ſchtó na nje pohladał abo wone uěkomu k wježelu pobyle. Tak někotražkuli cžlowiſka kwětka ſeňdže, so by hnydom na to ſaſchla: pomyslm na džecžatka, kíž ſe ſyłami hodžinu, džen, tydžen, měžaz ſtare ſažo ſemrěja. Dže na ſwěcze jeno po ſlepym njenadžujz? Pohladajm do žiwenja: jedyn, kíž je na rjanym měſeče ſtejal, wot njeho wotſtupi, a druhí na nje pſchińdže. Symuň dón! Tola naſche dny njeſzu tajke něſchtoto ſlepé a ſymue — tak wěrno hacž naſchego Sbožnikowe tež njeſzu byle, hdvž rěka wo nim: „Ahrystuž dyrbjesch ezerpicž. W naſchim teſſeče ſteji Pětr woſrjedž wulkeje ſyły Jefužowych pſcheradniſk, kíž na dar ſwiateho Ducha cžakaja a chzedža město pſcheradniſka Judascha druhoho ſa japoſchtola wuſwoleny. Duž tu cžitamý wo Judaschu: Pižmo dyrbjesch do pſjelnjene bycz a ſažo: Wono ho ſluſcha, so by jedyn wuſwoleny był. Schto wucži naš tole ſłowo, kaf bu

Judasch ſacžiſnjeny — Matthiaſ wuſwoleny?

Judaschowy ſrudny woſhud je ſ warnowanjom ſa wſchitkich, kíž ſu Božej dobroty ſhonili. Pětr praji: „Wón je mjes naš rachnowany, a je ſwoj hamt ſ nami doſtał. Tež Judasch běſche něhdý ſlyſchal to rjane: Wój ſa mnú! Wón běſche ſ Jefužom cžahnež ſměl do Kana na ſwaž, ſaſtipicž do Bethaniye ſ jeho pobožnymi, do Bachäužoweho doma ſ jeho předowanjom: „Cžlowjeka Gšyn je pſchischoł

pytacž a ſbóžne cžinicž, ſchtož ſhubjene je.“ Kello ſbóžnych wucžbow ſ Jefužoweho erta je ſobu ſlyſchal! A wſchal je, kaf Pětr praji, „rolu warbował ſa njeprawu mſdu a je ſo wobwěžnył“. To běſche jeho ſtaženje, ſo ſa njeprawej mſdu, ſa pjenjesami ſlědžesche a Jefuža a Boha ſ nimi wostaji. Srudny kónz wobwěžnjenja! Kello dženžniſhi džení njepožluchaja ſwědomija, wobſchudžeja, jebaja, dowěrjene pjenjesy pſcheradniſja! Skoro kózdy džení ſo mjes kſhesčzijanami wo tym ſlyſchi! Hlaj, mſda njewuwoſtanje! Kaf ſaſlepjeni wjele do ſwojeho ſtaženja běža! — Mój luby! Daj ſo kózdy wucžiež! Dobre wucžby, dobrí kſhesčzijanszy ſtarſchi pak njewucžinja: Na nami leži ſamolwjenje! Njedajmy ſo něčemu ſawjescz do njeſprawnoſcze, hanibneho ſadžerzenja, njeſchесčzijanského žiwenja! Wucžobník běſche Judasch a bu pſcheradniſk, „kíž tych wjedžesche, kotsiž Jefuža jimachu“. My jeho widžimy ſ cžrijodu njeſcheczelow ſ jich mordařskim gratom. Šdalujmý ſo njeſchесčzijanow! Budžmý w cžaſu pſcheradzenja a njeſcheczelsta mložgi, ſtari ſwěrni naſhemu lubowanemu, ſwěrnemu Sbožnikę. Tež Pětr je cžežto padnył, ale ſažo ſtanyl a dženža jako ſkala pſched nami ſteji. Budž ſ Božej pomožu, kotrūž maſch pytacž, ſ cžaſom runy ſkale.

Hdvh jich wjele ſhubjených dže, Boža wola to byla njeje. Bóh chze, ſo by wſchitkim pomhane bylo. Kaf je Judasch hacž do hodžin ſpcheradzenja warnowany był! Wón je „na ſwoje město ſchol“, kíž běſche ſebi ſaſluziſ. Pytaj, ſo by tebi lóž padnył na wježele město, kaf pſalmista

szbi to khwali. Nichtó drje szbi sbogne město njesazkuži. Tola rěka tež: „Schtož cžlowjek byje, to budže wón tež žnjecž.“ Boh, kiz do wutrobow hłada, na kónzu sapłaczi sjaunje, schtož je dobre, szviate a prawe widzil. Sbogni szu czi wuswoleni.

Matthiaš bu wuswoley. — „Woni postajichu dweju, Josefa s imenom Barsabaša a Matthiaša!“ Wobaj běchtaj Jezuša widziloj, a runja Judaschej někotre jeho słowow blyschaloj a někotry džiw widzaloj! A wjazh — wonaj běchtaj szo tež k njemu pschisamkoj a tež na kónzu wudzeržaloj a szwědkaj Kniesoweho horiestacža szo szčiniłoj. Dobre sadžerzenje, dowera tych jednacze japoščtołów a wszech bratrow jeju pschewodžesche. Ta shromadžisna wuswoli — wjele bóle da Bożej woli wuswolicz: „Woni ložowachu nad nimaj, a lóž padže na Matthiaša.“ Szmedža tež cžlowjekojo do Božej wole pschimacz a ju šhonicz chzycz? Szmedž my lóž mjetacz? To běsche w israelskej shromadžisne husezischo nastupjeny pucz, to prawo wusłedžicž. A tak japoščtoljo jón tu s poahladowanjom na teho Knjesa, kiz wutrobj snaje, tež wuswolichu. W szwiatej shromadžisne, w Bożej naležnosći to czinjachu. A tak szu to szchesczijenjo sažo a sažo czinili, hdyz chznychu někoho wupószlacz do daloka. A to běsche wěscze tež prawe a dobre. Tehdy njesphtajmy jo, hdyz nam Boże słowo abo wutroba hizom pucz prjódłpishe. To by rečalo Boha spytowacž: Kelko slesho je szo pola pohanow a tež szchesczijanow s dawanjom jeda, s nałożenjomi wohjenja a podobnego k wusłedženju prawdy szcziło! A kóždy dýrbjal szo tu ras praschecž, kaf daloko szmě w ložowanju a tež w hraczu hicž, a szbi rošjažnicz: Je to prawda? Je to szchesczijanske, bōjske a dobre? Tažo chzysche spytowar Jezuša nawabicz, s wjercha tempa dele szkožicž, tutón snapšecziwi: Piżane steji, ty njedyrbisich Boha, szwojego Knjesa, spytowacž — to rěka s szrobłoscžu na pruhu stajicž.

Nasch lubowaný kral, kiz někkle szwoj narodny džen szwyczesche, běsche předy ras s wojskim hejtmanom a mužstwam szwojeje kompanije szwoj wobras da a jim praji, so maja szo, hdyz jeho ras trjeba, na njeho wobroczicž. To prynzowa luboscž a dobrocziwość dowoli. My mam wjetscheho, kiz je nam we szwojim Szynu szwoj wobras podał, a naš wabi, so dýrbimy szo we wschej nusy a naležnosci na njeho wobroczicž. Exaudi rěka: wusłysz! Wón chze naš wumóz. Czehnym s japoščtolami, Pětrom, Janem, Jakubom, Matthiašom Božu Jezušowu dróhu a wołajmy szo temu, kiz je prawych wulka msda.

M. w M.

Bedženje po njebeskej domisnje.

Hlož: Ach, wostan pschi naš s hnabu —.

Ach, so bych horkach hizom,
Moj Szbožniko, ja byl,
Kiz jow szo noschu s szchizom,
Kaf bych czi spěwacz chyl!

Hdzej tebje wohladamy,
Tam żadoscž moja dže;
Tam węczne hěty mam,
Tam derje bydlisz je.

Tam hafle budže szjawa
Mi rada wotzowska
A twoja szmiercz, ta szrawna,
A schtož twój Duch mi da.

Tam twoji wumoženi,
Te szyl, khwala cze
A szwecza dokonjeni
To lěto szwiatocžne.

Tam hlosy bōjske, rjane
Sso żołmja bjes kónza;
Tam njejšu hréchi žane,
Tam wyskacz chzu tež ja.

Sa szylszy budžesč radoſcz
Mi dawacž, Jezu mój;
Ach, społoi moju żadoſcz
A skoro po mnie pój!

Jan Kilián.

Psches szchiz do kražnosče.

„My mam psches wjeli szwiatosćow nutz hicž do Božeho kralestwa“.

Jop. st. 14, 22.

Szwój szchiz wsmi na szo, szchesczano,
Krocž sa Jezušom szwēru;
Njech wětry howrja, mrózki szo,
Szches szwiatosć pónidžesč k měru.

Każ Boh cze wjedże, dži,
Wszcho s jeho ruki wsmi
A wjezel szo na tamy čaž,
Hdzej szhadża duszham węczny kwaž.

Schtož szchesczijan njeſcž samož,
To snaje milosćž Boža;
Duž psches móz brěmjo njeponidže,
Kiz Boh czi napołoža.

Schtož kladže na ramjo,
Bjer s džakom, podvol szo;
Ta wěstoſcž směruj, troschtuj cze:
Schtož czini Boh, wszho dobre je!

Ssam Chrystus psches szchiz, czećpijenje
Je njebjja kražnosć dobýł;
Duž cžlowjek žadacž njemóže,
So by tu w róžach pobýł.

Hlej, kražnosć njebjeska
Ta s czernjow szczewa;
Schtož njeſe szchiz sa Jezušom,
Sso woblecze tam s purpurom.

Njech Szbožnik schit a szlónzo je
Wam wěrjazym na semi;
Sso jeho szchiza troschtujcze,
Kiz mozy hrécha lemi.

Schtož czećpi s Jezušom,
S nim pónidže jumu dom,
Hdzej palmy wěja Salemske
A liwa kražne dobýče.

Duž bědžym szo a szcećpliwe
Szchiz nježnym w horju szwēta;
Wschak Boža luboscž dała je
Jón nam sa czasne lěta.

Nad szchizom na semi
Sso króna szboli;
Ty smějš, duszha, sraduj szo,
Po szylach Bože kralestwo!

K. A. Fiedler.

Cež hwěſdy k njebju wodža.

Na njebjeskej módrinje hwěsdý shadžeju a sahadžeju po wěcznych sakonjach, jím wot wschehomózneho stworicžela postajených. Jako býchu psches swjaſt najbwěrnisheje luboscze se ſobu ſtowarſchene byłe, tam hwěsdna po njebju czahaju a ſhlađuju ſmějkotajo dele na naš ſachodnych człowjekow. Bjeswólnie ſložuja wone wocži a wutrobu horje ſe králej měra a ſu nam tak wodžerki ē wěcznej domowinje. Hlej, tam horka widžiſch koſy w pscheſkraſnijazym blyſchežu, jako býchu czi prajiež chzyłe, ſo tež ty něhdý pscheſkraſnijeny budžesč; tam blyſcheži ſo króna — tež ty budžesč junu krónu noſyńcž, hdvž ſy ſwěrny był hacž do ſmijercze; knježna czi ſiwa, ſo maſch ſebi njevinoscž a czistu wutrobu wobarnowacž jako nadróžſchu pýchu; tamle dopomnuje cže waſa na prawdoſcž teho ſameho, fotryž je tež ſa tebje ſwoje njebjeska ſtworiſ. — O ſhlađuj ē hwěsdžinje horje a ſpóſnawaj w milijonach blyſchežatych czèleſzow wschehomóz Wěcznego, fotrehož mózne woſo nad nimi na tebje ſedžbuje. Šhlađuj horje ē miſej hwěsdžinje, hdvž ſylsy roſſywasč w nozý ſwojego horja, hdvž twoja duscha bjes człowskeho a bójskeho troschta ſrudnje woſoło blyudži; hlej, hwěsdý ſo czi jako póſli měra ſjewja a budža twoju wutrobu ſ troschta poſlumí nadžijemi napjel- nijowacž. Pohladuj ē hwěsdžinje, fotraž ſo nad rowami twojich ſemrjetnych lubych wupſchescžera, hdvž ſe ſtyſſnej ſrudobu na nich ſpominasč — njevěſh, ſo ſu tam horkach wobydlenja, fotrež je twój Šbóžnik pschihotowaſ? njevěſh, ſo czi, fotſiž tebi w ihm ſenjesu wumrjechu, ſ tamnych stronow na tebje dele pohladuju a cže žohnuja? Hladaj, ſak tam czehnjeja, wobrash wěczneje luboscze! ſ ſajkej njesprózniwoſcžu ſlónzo wobkružeja, wot njeho ſwětlinu doſtawaja, ſo býchu nam czémnu nóż roſſwětlaſe! Wjedž! tak maſch tež ty njeſchecſtajne po Božich pucžach ſhodžicž, ſa ſwojim wuſwjeczenjom honicž a, wobdaty ſ jaſnoſcžu bójskeje mudroſcze, druhich ſobu roſſwětlecž. — Hlej, taſle móža tež hwěsdý ē njebju wodžicž!

F

Čerpienja wjedu k Bohu.

(Pofraczowanie.)

Raž ſaniczena padze Sahrodnikowa na ložo; ſkóra ſužodžiný běchu ju pſchemohče. Wona běſche ju mjes druhim tež mordařfu mandželského mjenovala, a to w pſchitomnoſći njewinovateho džějca.

Blakajo padze Hańžfa na maczter, majfachce jej woblédnjenej
lizy, foſchesche blédej hubje a dżeržesche ju twjerdże wopschijatu.

Lědom řeptají wuprají macjerka tute ſłowa:

„Hańčka, wostaj mje, ja chzu poł hodžinfi wotpoczeńcę a jeśli móżno podrémacz — wěr mi, dżeczo, twoja macz je wjele śhręschila, ale mordarstwo jeje wutrobu njethschit”; — a bórshy sandżeli wóczzy a sapadże do spanja, mnohe hodžiny trajazeho.

Hanžka wobfedžbowasche styſtnivje drěmanje macžerje, iběže ſchthri ſlěborný ſe ſemje a thfný něſchto droba a něfotre ſchcžěpſi do kachlow.

Často postróží ſo macžerfa w ſpanju a hrabasche ſ ruſomaj do powětra, faž by něſčto popadnycž chžhla. Šeje mjeswocžo ſo pſcheměnjowasche, faž pola džescža, fotrež je wot ſchkerjedžizow ak o widlisčezow ſapſchijate. Pótom pſchińdže cžichi měr na nju a miſe pořiměwſowanje poſasowasche ſo na twjerdże ſamknjenej hubje.

Hańžka čítala když byla v škole, potom patřila do knihovny a hledala knihy pro svou sestru.

Sažo pſchińdže bołosny ſaſchel na nju a sahna na khwilu
cžiče drěmanje. Hańžka ſtykny rucžny a bórbotaſche cžiſche, tolci
ſroſymliwje:

„A lubę Boże, pomóż mojej kłorej macierzy! Pomóż jej, so móżemoj i tuteje węgły wyciągnąć, hdżęż ju sli ludźo pscieścę-
hajut. Wodaj jlej Wjelkowej jeje hręchi.“

Š požlednich ſłówotw jeje modlitwy ſpóſnatwamъ, ſo bě woda-
waza žónska wtroba na mjehej džecžazej duſchi ſ dobycžom dže-
lawa. Husto, hdvž běſche Wjelfowa maczér a džecžo hacž na naj-
hórſcho leſtrowala a Hańčka hórke ſłówia rěczecž pocža, poſaſa ju
macž na naſcheho lubeho Sbóžnika, fotrňž njeſwarjesche, hdvž
ſwarjeny bu, tež njehanjesche, hdvž jeho hanjachu a fotrňž ſamo
pſchi najhórčim czerpjenju na ſſchizu ſa ſwojich njeſchecželow
njebijeskeho Wótza wo wodacže proſchesche.

Na jaśnym kłónczeńym popołdnju południowego deżembra 18**
bě hajnif Čažník swoju dwójmu tříbu na ramjo wsał, paž a waczoł
na kribjet pojsnył a kdo se swojim dobrym honjerškim psem wot
doma wotkał, so by swój wotrjeß pschephodźił. Seho wobydlenje
leżesche w Morawzu pscie fromje wjeteschego lěża. Gdyma běsche
khětro wulka a zněh pifotaſche a kmiczesche pod stopu jeho mužszeje
nohi, běsche paž tak twierdy, so móžesche tež najczeszczego čłowjeka
nijescz.

Saſo Sažniſ ſtviſkelej a lohkej wutrobu dale krocžesche a ſe ſtwojeje frótfeje trubki mózne a ſylne mróčzele ſt njebiju ſcželesche, cžahachu jednore mróčzaſki nim o ſlónza a natfachu jemu ſchlewjeř, fotryž paſ ſo bórſy ſoſo roſtorže a woblicžo kraloweje na njebiju ſaſo jaſniſche a rjeńſche wotfry. Toła huſcžiſho a huſcžiſho wotměnjowaſchtaj ſo ſwětlo a ſcžen, hacž bě na poſledku zyſe njebij o ſ toliſtym ſchlewjerjom ſaſrhyte, taſ ſo ſo žana ſlóncežna pruha hacž ſt bělej ſemſſej pſachcže pſchedrěcž njemóžesche. Bórſy paſachu pluwiſna dele, taſ lohke a ſahodne kaž moſchť a poſſicžowachu pucžowarjej ſklađnoſcž, ſo móžesche kryſtalifaziju ſzněha wobfedžbowacž.

Tež nasch hajnik bě dobrý wobfedžbowar stwórbu. Žane
pscheměnjenje njewostaji wón njewobfedžbowane a jeho wótre wofo
pytny tež to najmjeńsche. Nedžbowasche wón w nalečzu, w lěčzu
a w nashymje na rostliny a swěrjata, sta šo to w symje s tým,
schtož powětr, woda a lěš w pscheměnjenju pokasowachu. A wschu-
dže spōsna wón we stwórbje wulkotnoſcž, mudroſcž, wschehomóz a
dobrocživoſcž najniłoscživischeho Wótza w njebieſach, kotrýž tež
semi hněh k placheže sczele, so bychu wschelake rostliny čopku symſku
draſtu doſtałe, kotrúž nuſnje trjebachu. Wón wjeſelesche šo, na
tutón pad hněha hladajo, kotrýž šo s kóždej schtwórthodžinu po-
wjetſchesche. Najprěnſche padaze hněžinski popadže wón na ſwoje
rukawы a widžesche, tak šo jenotliwe czeńke ſtolpiki k rjantym po-
rjadnym hwěžam ſjednocžowachu. A wschelakoscž tutych hwěžkow
běſche k ſpodžiwanju wulka. Tute s luthych ſchěſczhranithych hwěžkow
wobſtejaze hněžinski běchu s woprědka jara wulka, doſelž bě ſyma
trochu popuſchežila; jako paſ ſo ſyma ſažo powjetſchi, buchu hně-
žinski pschezo mjeńsche, tola wone ſo woprawdže dele ſypachu.
Pſches to ſo hižom woſko ſchthrijoch jara ſacžmi a najlepſche
pucže běchu ſo hodžinu poſdžischo njewidomne ſcžiniše. Hajnik
pſchińdže lohko pſches hněh, tak doſho hacž wón runje dele padasche.
Tola hdžež ſo wětr ſběhny a ſe hněhom hracž ſapocža, ſo jeho
nohomaj wjetſche ſadžewki napſchecžiwo ſtajachu, a k temu bu cžma
pschezo cžorniſcha, prjedy hacž bě ſwój khód dofonjał. Cžim wjetſchi
bu hněh, cžim mjeńsche móžesche froczele cžinicž a cžim mjenje
pſchińdže do předka. Hacž runje wschitke pucžiki a ſchcžežki derje
ſnajesche, běſche ſo tola někotry krócz ſabļudžik a praweho pucža
ſmhlíš.

Wjecžor woſolo ſchęſczich hodžin běſche hajnifowu hewat njeſnath njeměr ſapſchijał. Wona běhaſche fóždý woſomif ē durjam abo ē woſnej, ſo by poſluchała, hacž pſycži ſchęžowf abo mužſi ſtup błyſcęcž njeje. Ale wſchitko woſta ſměrom, jenož wětr hwisdaſche woſolo woſkofich ſwiklow stareho hainiſſebo doma a ſerſama khorboj

frudnje na třešče stonaſche. Pschezo hörje a hörje hawtowasche ſněhove wjedro a pschezo ſpěchniſcho honjeſche howrjath wetr wulke hromady ſněha k wyžokim ſepjam, a hdjež ho wone ſaſyhdliču, bě ludžom pſchetur njemóžny.

Dawno hžom mjeſeſche Sažnikowa wjecžer hotowu. Ženicžka ſchyriletna džowcžicžka, žiwa a čornowocžata tolſta holcžka, bě ho hžom wjazy ras napraſhovala, hacž nan ſkoro domoj njepſchindže, a hacž ho hiſhčeze wjecžerječ njebudže. Macž ju naſyčzi, a dokelž běſche mucžna, połoži ju do kóžka. Žalo bě ju woſchala, chžysche ho woſhalicž. Duž poſběhny luboſne džecžatko, pělna ſhatka, ſwojeſ rucžžy, ſtykný teſhamej a džesche: „Macžerka modlicž!“

W staroſci wo mandželskeho, kotrež dýrbjesche w tak ſatrafnym wjedrje wonkach pſchebywacž, bě wona na modlitwu ſapomniila. Sso wróčiwiſchi ſtykný ružy a ſapocža modlitwu, kotrež kóždy wjecžor ſ ſhatku ſpěwasche:

„Ach, luby Božo njebijefki,
Daj pělnie džecžo byvacž mi.
A njedýrbjała na ſwěcze
Tu khodžicž pſchezo pobožnje,
Dha wſmi mje ſ njeho do njebla,
So bych tam jandžel bydlila!“

Hnýdom ſpěwasche ſhatka ſama dale a trjebaſche jeno tu a tam podpjeru, dokelž bě po ſpižy. Potom ſandželiſhce ſo jejnej wōcžy k cíchemu drémanju. Sožnikowa ſaſwěczi pak latarnju, ſo by ſa ſlotom poſladała. Hródž běſche pſchitwark domſkeho a teho dla njetriebasche wona won ſtupicž. Dwě kruwje a ſwinjo buchu derje wobstarane. Hiſhče junkróč pſchikladže wona drjewa do khachlow, pſchihotowa wſchitko nuſne k wjecžeri a ſyđe ſo potom do róžka lehanki.

„Kak ſlě, ſo dýrbi Jan w tajſim mječželu wonkach bycž! To je runje tak ſly džen, kaž tamny běſche, jako buch ja pſched 18 lětami ſ hanibu a ſazpita ſ hrodu Dubowczina wuhnata. Ja budžich tehdý w ſněh kónz wſacž dýrbjała, njebudžiſche-li mi Bóh w podobje nimojedžozeho bura ſwojeho jandžela póžlal, kotrež mi wumoženje pſchinjeſe a mje ſobu k wujej Broniſchej wſa. Kaž mje tehdý Bóh džiwnje ſdžerža, tak tež wón wěſče junu moju njewinoſč na ſwětlo pſchinjeſe.“ Wona ſo do ſwojich myžlow podnóri a wobraſy ſ wjeſkeleje a frudneje ſańdženoscze pſched jeje duſchu nimo džechu. Wostajm ju w jejnych myžlach ſedžo a po- hladajm do ſańdženoscze knjeni hajníkoweje.

Selnikez Maruſchka běſche hacž do dwanateho lěta pod na- wjedowanjom lubowaneju ſtarſcheju w małym měſtačku bydlila a dobre wocžehnjenje dostała. Jeje nan ſluſchesche k tamnym nižſhim ſaſtojnifikam, kotsiž ſ prózu jeno tak wjele ſaſluža, kaž k potrjebam ſrěnjeje domjaznoſče dožaha. Tež wón běſche wjeſeky, hdjž ſo lětne ſlicžbowanie tak wobſamky, ſo dohody runje k wudawfam dožahachu. Mnohe lěta bě ſo jemu tajſe ſlicžbowanie radžilo. Sa ſublanje ſwojeje džowki a ſa prawe powučzenje w domje a w ſchuli bě ſo wón ſ zlylej mozu ſtaral, dokelž derje wjedžesche, ſo jej druhe poſlady ſawostajicž abo junu ſobu dacž njemóžesche; duž dýrbjesche ſebi wona, ſ tajſimi darami wuhotowana, poſdžiſcho ſwój khleb ſama ſaſlužicž. Njebeſche jemu pak móžno, ſapocžate ſublanje ſkonečicž. Hiſhče njebeſche Maruſchka ſwoje 11. lěto do- konjała, dha ſthori nan, a hacž runje ſo wſcha móžna domjaza a ſeſtačka pomož naſožowasche, poſožichu jeho ſa po lěta do cícheje ſkłodneje ſomorſi w ſemi. Dolha khorocž bě dohody pomjeñſhila, wulke wopory pſchetrjebaka a džowka a macž dýrbjeschej potom muſu tradacž. Šrudžba wo ſahe ſemrjeteho mandželskeho a staroſez wo wſchědný khleb a wo Maruſchky pſchichod pſchinjeſe tež ſlabu a hžom dawno wot cíerčenjow ſapſhijatu macžer na ſhoroložo,

ſ kotrehož wjazy njeſtaný. Tak bě Selniček Maruſchka 12 lětkow ſtara hžom ſyrotka, kotrež ani nana ani macžerje njeſeſche. Žej ſawosta jeno wuj wot macžerneho boka a jedyn pſchirodny bratr njeboh nana. Věſche pſedy we wjeſelu a bjes ſtaroſež ſiwa byla a ſbožowne lěta měla, dha bě poſzlednje $\frac{1}{4}$ lěta ſrudžba k njej pſchistupila a ju poſylnila k njeſenju pſchichodnych cíežow.

Pſchi macžernym poſrjebje běſchtaj wobaj wujej pſchitomnaj. Wuj Broniſch ſ Morawza, kotrež mjeſeſche rjanu ſiwnoſč, chžysche ſyrotu k ſebi wſacž a ſo ſa nju ſtaracž. To ſamo ſlubi wuj po macžernym boku, kotrež běſche na knježim dworje a hrodze w Dubowczinu ſemjanski ſchoſar. Duž naſta w tutym naſtupanju ſrafne wadženje, ſ kotrehož ſchoſar jako dobyčer wuſtupi. Wón wſa ſwoju cíetu cíim radscho do ſwojeho domu, dokelž móžesche pſches to ſwojej wobſtarnej hospoſy podpjeru dacž.

Hacž do ſchyrnateho lěta džesche w ſiwnjenju ſyrotu wſchitko jara derje. Wuj ſo ſa nju ſtarasche kaž nan ſa ſwoje džecžo, a ſona dvoſta wſchitko, ſchtož ſebi ſadaſche. Tola ſeinske ſbože je a wofstanje ſhablate. ſchoſar ſo woženi. W měſazu juniju ſta ſo werowanje w prěnjej zýrkvi města, hdjež běſche něhdý Maruſchka džecžaze lěta pſchebyla. Wſchudže bu rjana mloda ſchoſarſka ſ wjeſelom powitana a ſ ſuboſežu pſchijata; kóždy ſhwalesche jeje ſuboſež a wobkhadniwoſč. ſchoſar ſhodžesche ſ mlodej mandželskej na wophtowanja w zlylej woklnoſči a doſta ſažo wophty ſ bliſka a ſ daloka, tak ſo hiſhčeze žane prawe domjaze cíiche ſiwnjenje naſtač ſožesche. Pſches to naſta někajki njeporjadk w ſchoſarjowej piſmowskej dželawoſči. Wón někotre džele dželov na bok po- loži a měnjeſche, ſo móže je na hrubisých ſaſymných a ſymných dnjach wobſtaracž. Tego mandželska pak njemóžesche prawje k domjazej dželawoſči pſchijecž, tak ſo džela ſkoro jenicžy ſa Maruſchku ſawoſtachu, kotrež je tež ſ wulke ſwolniwoſču a porjado- noſču wobſtarowasche. Tola njemóžesche wona wſchitko ſama dokonječ, ſchtož běſche w domje, w ſahrodze a pſchi plokanju wobſtaracž. Mloda knjeni měnjeſche w ſuchinje a pſchi ſwojim drasczenju doſč. haj nadosež wobſtaracž, chžysche-li ſo prawje ſdrasczena pſchi wophtach poſaſacž. Drasczenje pak wona roſymjeſche, lepje hacž žana druha. Wona pſchinjeſe wjely rjaneho drasczenja a wſchelku pſchu ſobu, ale ſchtož druhi ſlubjenu nadobu a potrjebu naſtupa, kotrež njewiesta abo mloda mandželska ſ wjetſha wot doma ſobu doſtawa, na tu cíakasche ſchoſar džen wote dnja podarmo. Syma ſo bližesche. ſchoſar dýrbjesche dohlo w expediziji ſawoſtacž, ſo by ſakomdžene džela ſažo naſhwatal. Knjeni ſchoſarſka powyſchi ſwoju dželawoſč pſches to, ſo pſchezo wjazy ludži woſko ſebje ſjednocži, kotsiž mějachu ſchaty a ſymske drasczenja wobſtaracž. Wona měnjeſche ſama pſchi tym wjely wobſtaracž a ſawoſtaji nětko tež wobſtaranje ſuchenie Maruſchky. Ta pak njebě ſa tak mnohe džela doſč a jeje wuwjedženja njeběchu pſchezo po woli a myžli knjenje. Tego dla padže cíasto twjerde a njeļubosne ſlowo, kotrež mjeſhku a cíuzciwu wutrobu mlodej towaſchki ſrani a jej ſrudžbu ſhotowa. Pſchi najmjeňſchej ſkładnoſči wopoka ſo knjeni worakawa a wu- praji ſwój ſwar husto na to, ſchtož běſche džen předy ſama ſa nuſne pſchikafača a k wuwjedženju poſučžila. Pſchi wſchitkom tym wobſtara Maruſchka wſchitko ſwolniwje a bjes morſotanja a hlaſasche wſchudže na porjado a cíiſtoſč, tež hdjž ſo to njekafasche.

(Pſchichodnje dale.)

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchech pſch e- da w a řnach „S ſer b. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtacž.